

Rahoitusmarkkinat yhdentyvät – kansalaisen uudet mahdollisuudet

Studia monetaria Suomen Pankin rahamuseossa 15.3.2005

Heikki Koskenkylä
Rahoitusmarkkina- ja tilasto-osasto

15.3.2005

RAHOITUSMARKKINOIDEN INTEGRAATIO

- Keskeinen merkitys EU:n kasvu- ja kilpailustrategiassa
- Kasvuvaikutus 0,5 – 0,8 prosenttiyksikköä
- Vakauden ja luotettavuuden säilyttävä

INTEGRAATION TAVOITTEET

- Rahoitussektorin tehokkuuden parantaminen siten, että vakaus ja luottamus säilyvät
- Kuluttajansuoja myös tärkeä
- Kilpailun tehostaminen
- Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estäminen

INTEGRAATION VAIKUTUKSIA

- Rahoituspalvelujen tarjonta maiden välillä kasvaa, samoin etabloituminen ulkomaille
- Rahoituspalvelujen hinnat laskevat ja yhtäläistyvät
- Ilmenee fuusioina, toimialaliukumina, kansainvälistymisenä ja keskittymisenä

INTEGRAATION ETENEMINEN

- Eri sektoreilla eri etenemistahti: nopeinta tukku- ja investointipankkitoiminnassa, hidasta vähittäispankkitoiminnassa
- Maiden välisiä fuusioita vähän, muutamia tekeillä
- Pörssien ja selvitystoiminnan fuusiot edenneet, pieniä pörssisiä silti vielä paljon
- Maksuliikealueella SEPA- ja TARGET 2 –hankkeet
- Rahoituspalvelujen toimintasuunnitelman (FSAP) jatko

VAKAUS, SÄÄNTELY JA VALVONTA INTEGRAATION EDETESSÄ

- Euroalueella rahapoliikka yhteistä, mutta valvonta ja kriisien hallinta kansallista
- Lamfalussy-prosessi direktiivien valmistelun tehostamiseksi ja valvonnan yhdenmukaistamiseksi (liite)
- Estääkö hajautettu valvonta integraation etenemistä?
- Turvaako hajautettu valvonta vakauden ja luotettavuuden?

INTEGRAATIO JA SUOMI

- Integraatio Pohjoismaissa nopeaa
  - Tulevan Nordea-eurooppayhtiön valvonta pääosin Ruotsiin
  - Sampo, monikansallinen finanssikonglomeraatti
  - OMX, Helsingin, Tukholman, Kööpenhaminan ja Baltian pörssit; Norex-allianssissa kaikki (ml. Oslo ja Islanti)
  - APK:n ja VPC:n fuusio
  - toimintojen ulkoistamista Ruotsiin
- ⇒ Suomen rahoitusmarkkinat sivukonttoristuvat, valvonta muualle

VALVONNAN JA KRIISIENHALLINNAN HAASTEET

- Kun isäntävaltion (Suomi) valvonnan rooli vähenee, kuka turvaa vakauden?
- Miten ratkaistaan talletussuojan ongelmat?
- Kuinka turvataan kriisitilanteiden ja poikkeusolojen hallinta?
- Mitä mahdollisuuksia on Pohjoismaiden valvojien ja keskuspankkien yhteistyöhön EU:n oloissa?
- Rahoitushuoltotoimikunta ja OM:n valmiuslakitoimikunta

Euroopan komissio

- Direktiivin ehdotus
- Komitologia

Ecofin neuvosto

Euroopan parlamentti

Taso 1
Pääperiaatteet

Uudet komiteat

ESC

EBC

EIOPC

FCC

Taso 2
Tekniset
yksityiskohdat

CESR

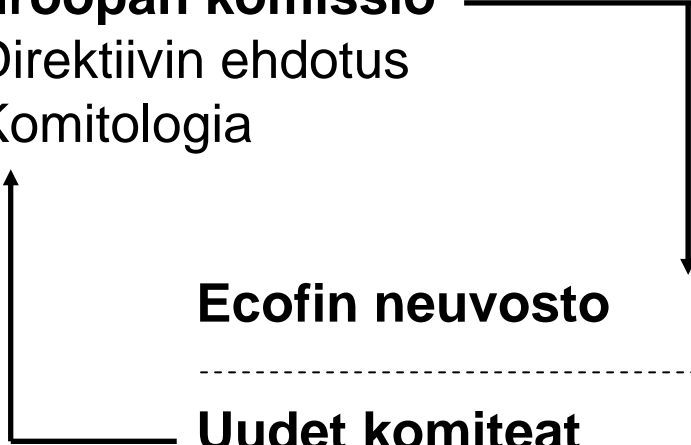
CEBS

CEIOPS

Taso 3
Valvonnan
konvergointi

**EU-lainsäädännön noudattamisen
valvonta (komissio)**

Taso 4
Voimaan
saattaminen
(enforcement)

Suurimpien pohjoismaisten pankkien tulokset

	Liikevoitto milj. EUR 2004	Liikevoitto milj. EUR 2003	muutos, %	Taseen loppusumma milj. EUR 12/04	Taseen loppusumma milj. EUR 12/04	muutos, %
Sampo-konserni	1 014	472	115	36 977	25 272	46
OP-ryhmä	504	515	-2	38 229	35 002	9
Nordea-konserni	2 284	1 812	26	276 040	262 190	5
FöreningsSparbanken Group	1 321	1 060	25	113 125	111 116	2
SEB Group	1 028	883	16	176 409	141 830	24
Svenska Handelsbanken Group	1 447	1 280	13	149 557	148 498	1
Danske Bank Group	1 959	1 754	12	279 601	245 653	14
Jyske Group	270	243	11	16 821	15 662	7
DnB Nor Group	1 185	853	39	86 976	85 759	1
Kaupthing Bank Group	242	112	117	18 264	6 650	175
Yhteensä	11 254	8 984	25	1 191 999	1 077 633	11

Lähde: tulostiedotteet helmikuussa 2005

Suurimpien pohjoismaisten pankkien tunnuslukuja

	ROE, % 2004	ROE, % 2003	Kulut/tuotot 2004	Kulut/tuotot 2003	Vaka- varaisuus Tier 1 12/04	Vaka- varaisuus Tier 1 12/03
Sampo-konserni	33,0	14,0	60,0	64,0	14,5	13,5
OP-ryhmä	10,5	11,5	62,0	62,0	14,4	14,0
Nordea-konserni	15,7	12,3	60,0	63,0	7,3	7,3
FöreningsSparbanken Group	20,5	15,9	54,0	57,0	8,2	7,2
SEB Group	13,2	12,3	67,0	67,0	7,8	8,0
Svenska Handelsbanken Group	15,8	14,9	44,9	46,9	7,6	7,3
Danske Bank Group	17,4	15,2	53,5	55,0	7,7	7,7
Jyske Group	25,0	24,6	62,5	63,3	9,4	10,2
DnB Nbr Group	17,4	14,3	53,4	57,0	7,6	6,8
Kaupthing Bank Group	22,6	23,0	50,2	58,2	11,5	12,1
keskimäärin	19,1	15,8	56,8	59,3	9,6	9,4

Lähde: tulostiedotteet helmikuussa 2005

Liikevoitot 2004

	2004	2003	Muutos %	2003	2001	Muutos %
Nordea-konserni	2 284	1 812	26.0 %	1 547	1 928	-19.8 %
*Nordea-konserni, pankkitoiminta	2 428	1 587	53.0 %	1 721	1 968	-12.6 %
*Nordea-konserni, vakuutustoiminta	156	126	23.8 %	-148	-67	-
*Nordea Pankki Suomi -konserni	786	1 038	-	1 378	2 573	-46.4 %
*Nordean Suomen vähittäispankkitoiminta	511	575	-11.1 %	611	612	-0.2 %
Sampo-konserni	1 014	472	114.8 %	542	1 104	-50.9 %
*Sampo-konsernin koko luottolaitos- ja sijoituspalvelutoiminta	287	231	24.2 %	252	296	-14.9 %
*Sampo Pankki -konserni	240	153	56.9 %	178	263	-32.3 %
OP-ryhmä	504	515	-2.1 %	459	504	-8.9 %
*OKO-konserni	134	174	-23.0 %	96	111	-13.5 %
Säästöpankit (pl. Aktia)	43	41	5.6 %	59	72	-18.5 %
Aktia sp konserni	36	30	18.5 %	20	32	-38.4 %
Paikallisosuuspankit yht.	27	30	-9.3 %	33	36	-8.6 %
ÅAB-konserni	15	15	1.3 %	14	17	-16.5 %
Evli Konserni	-	8	-	-5	-3	-
eQ Pankki	2	0	-	-2	-10	-
1. Suomalaiset pankkiryhmät ja -konsernit (pl. Nordea)	915	863	6.1 %	830	944	-12.1 %
2. Suomalainen pankkitoiminta	1 426	1 438	-0.8 %	1 441	1 556	-7.4 %
3. Suomessa toimivat finanssiryhmittymät	3 926	2 916	34.6 %	2 667	3 680	-27.5 %

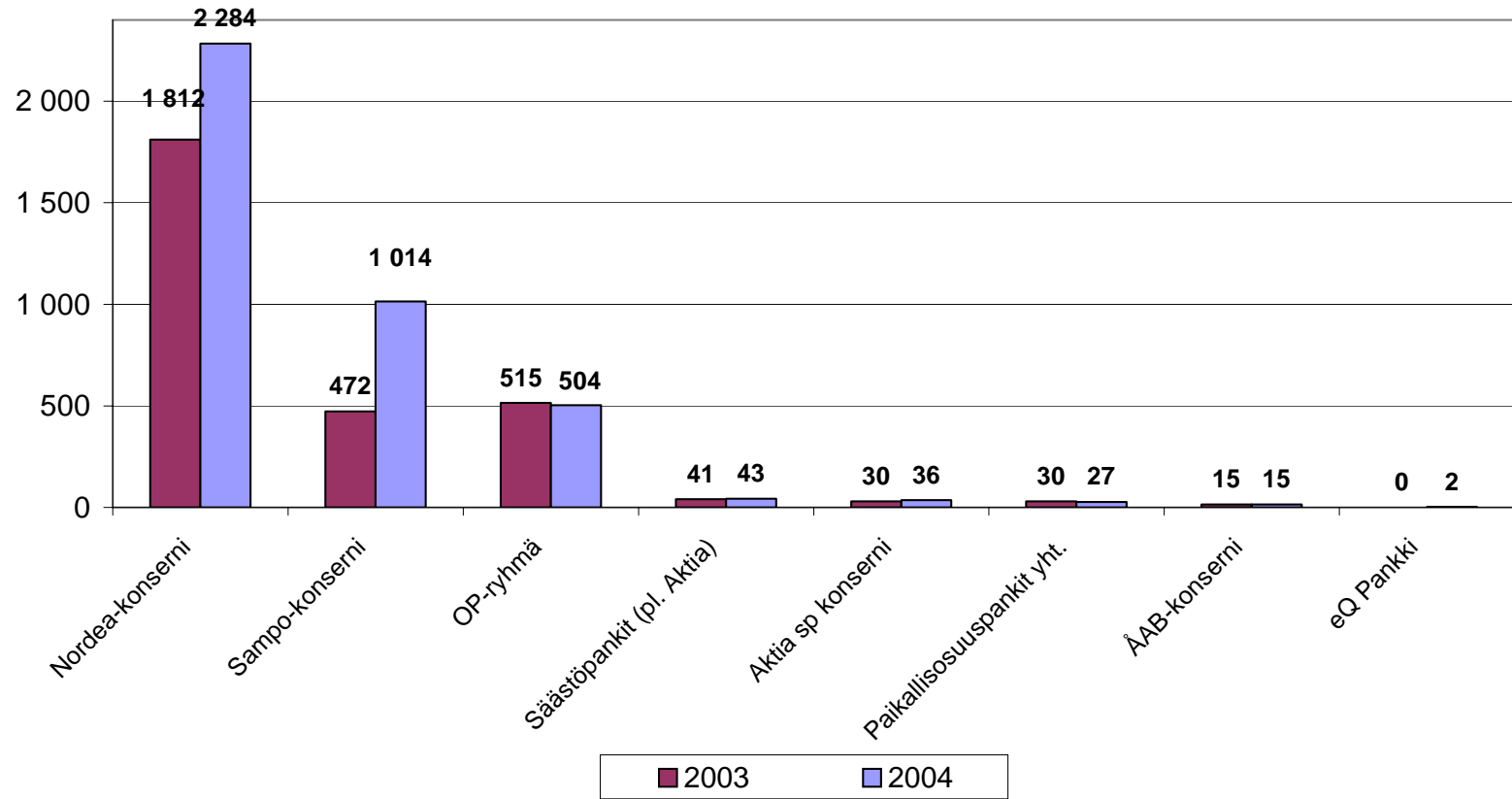
1. Sammosta luottolaitos- ja sijoituspalvelutoiminta, pl. Evli

2. Nordeasta Nordean Suomen vähittäispankkitoiminta, pl. Evli

3. Nordeasta ja Sammosta konsernitaso, pl. Evli

Liikevoitot 2003 ja 2004

Milj. euroa

Kannattavuus ja kustannustehokkuus

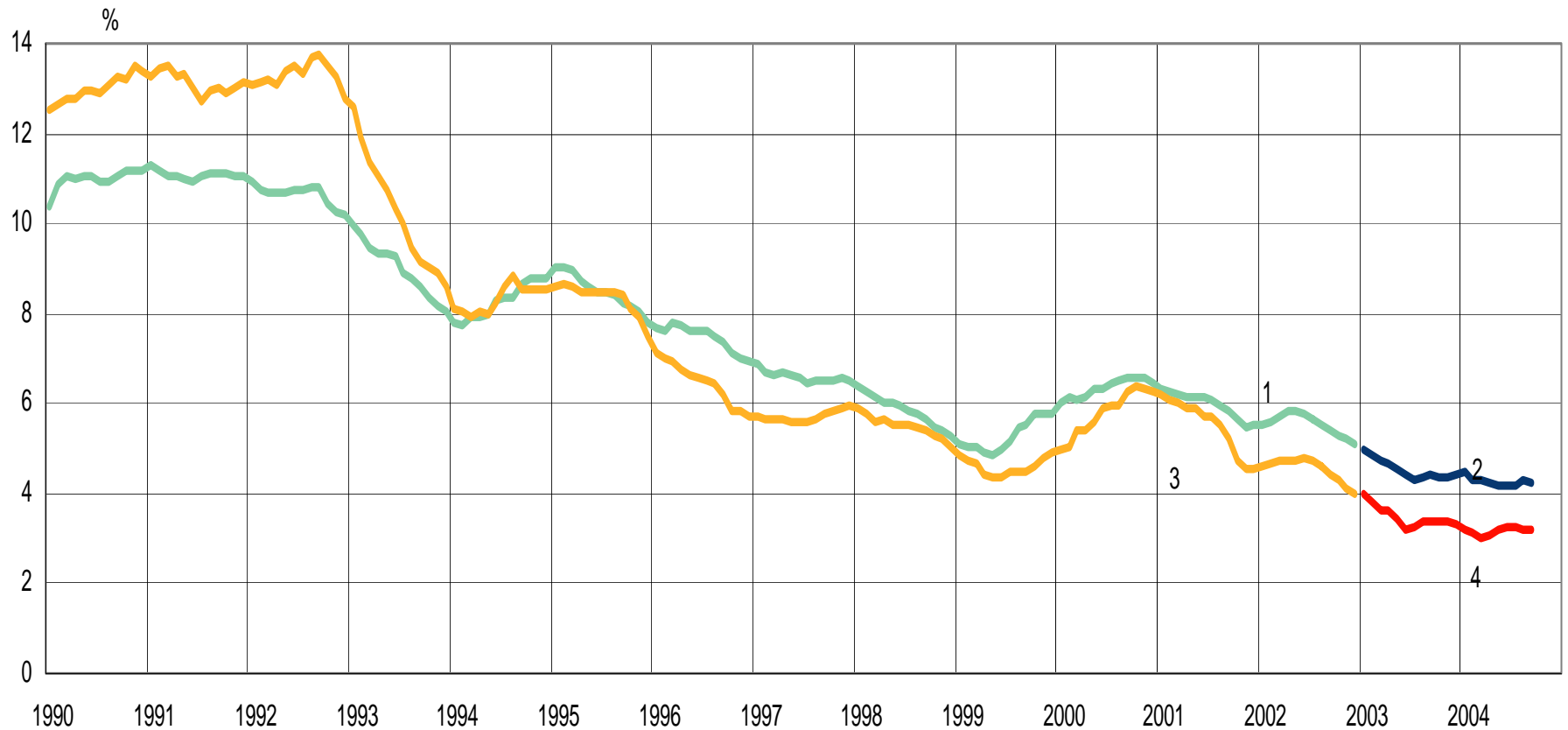
	Kannattavuus: oman pääoman tuotto, % (ROE%)			Kannattavuus: (Liikevoitto - verot), % keskitäseestä			Kustannustehokkuus: Kulut, % tuotoista			Korkomarginaali: Rahoituskate, % keskitäseestä		
	2004	2003	2002	2004	2003	2002	2004	2003	2002	2004	2003	2002
Nordea-konserni	15.7	12.3	7.5	0.6	0.6	0.5						
*Nordea-konserni, pankkitoiminta				0.7	0.5	0.5	60	63	64	1.3	1.4	1.5
*Nordea Pankki Suomi-konserni	4.7	7.5	9.3	0.7	0.6	0.5	53	69	71	1.1	1.5	1.7
*Nordean Suomen vähittäispankkitoiminta	35.0	44.0	38.0				53	51	48			
Sampo-konserni	33.3	14.0	1.4	2.8	1.4	1.5						
*Sampo-konsernin koko luottolaitos- ja sijoituspalvelutoiminta	21.5	17.8	19.2				60	64	64			
*Sampo Pankki-konserni	17.9	11.3	14.3	0.9	0.6	0.7	65	73	71	2.0	2.0	2.0
OP-ryhmä	10.5	11.5	11.9	1.0	1.1	1.1	62	62	61	2.1	2.4	2.8
*OKO-konserni	13.9	18.5	10.0	0.7	0.9	0.5	56	45	56	0.9	-	-
Säästöpankit (pl. Aktia)				0.9	0.8	1.2	71	73	64	2.3	2.7	3.4
Aktia sp konserni	11.2	11.1	7.2	0.8	0.6	0.4	69	73	81	1.9	2.1	2.2
Paikallisosuuspankit yhteensä				1.0	1.2	1.1	72	70	68	2.6	2.9	3.5
ÅAB-konserni	10.8	11.4	11.5	0.6	0.6	0.6	68	69	69	1.5	1.6	1.8
Evli Konserni	-	9.0	-6.1	-	1.5	-1.1	-	83	111	-	0.0	0.0
eQ Pankki	9.2	0.4	-5.1	0.0	0.0	-1.8	91	100	111	0.9	0.0	0.0

ROE-prosentit ja kulut/tuotot suhde ovat taulukossa pankkien ilmoittamia, kaksi muuta tunnuslukua laskettu tilinpäätöstiedoista

Tyhjät kohdat: tietoa ei ole saatavilla tai sitä ei ole mahdollista esittää

Huom: ROE-prosentit eivät ole keskenään vertailukelpoisia. Nordean Suomen vähittäispankkitoiminnan luvut vuoden viimeisen neljänneksen luku

Euroalueella ja Suomessa myönnettyjen uusien asuntoluottojen korko

— 1 Euroalueen uudet asuntoluotot

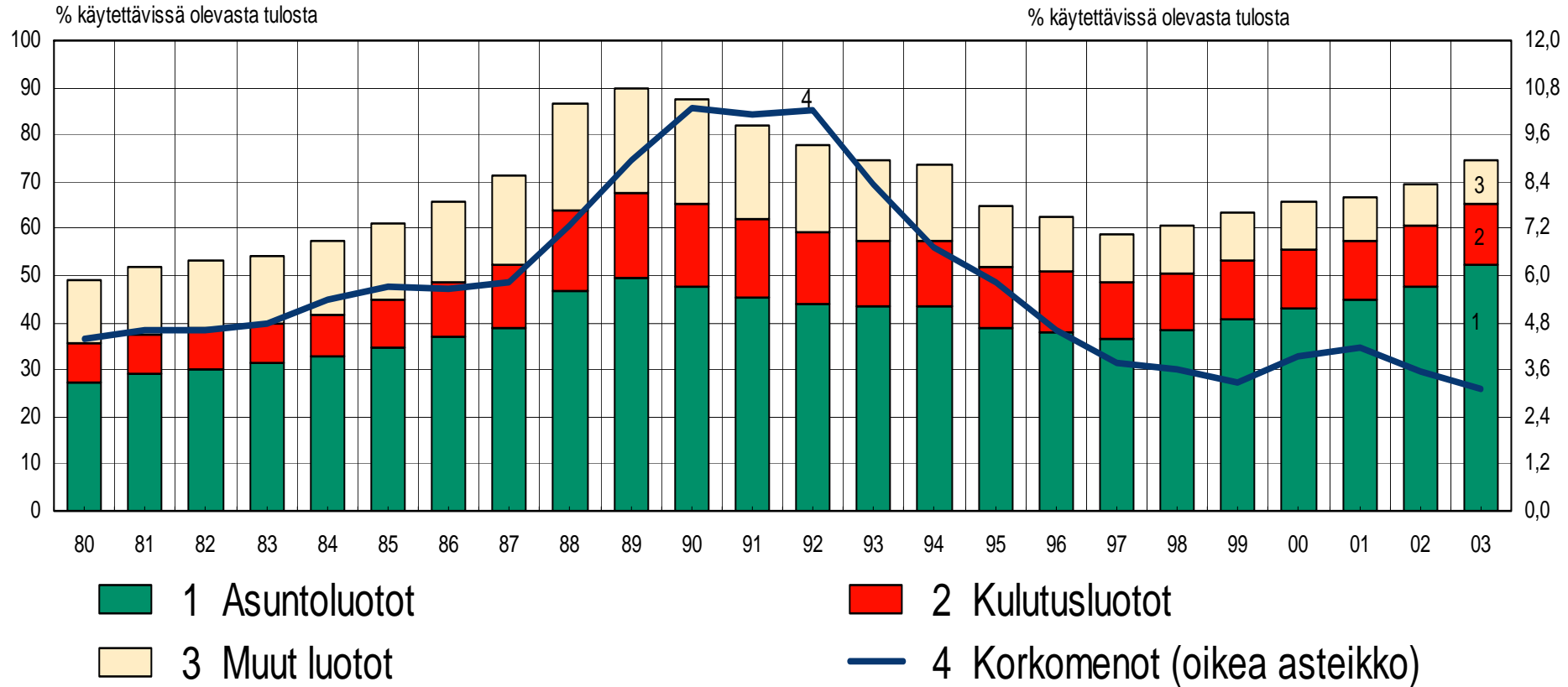
— 2 Euroalueen uudet asuntoluotot, uus

— 3 Suomi talletuspankkien uudet asuntoluotot

— 4 Suomi Rahalaitosten uudet asuntoluotot

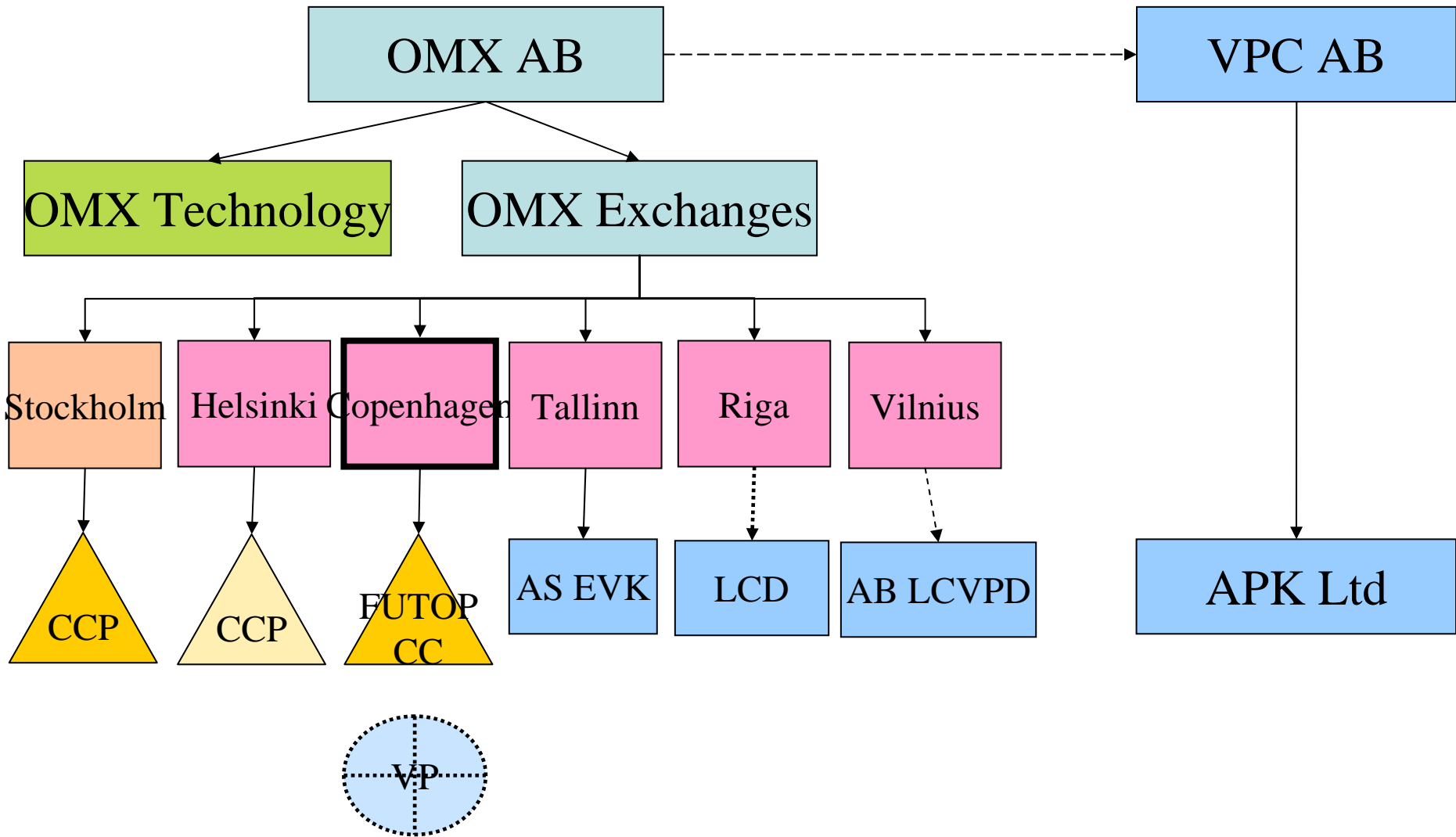
Lähteet: EKP ja Suomen Pankki.

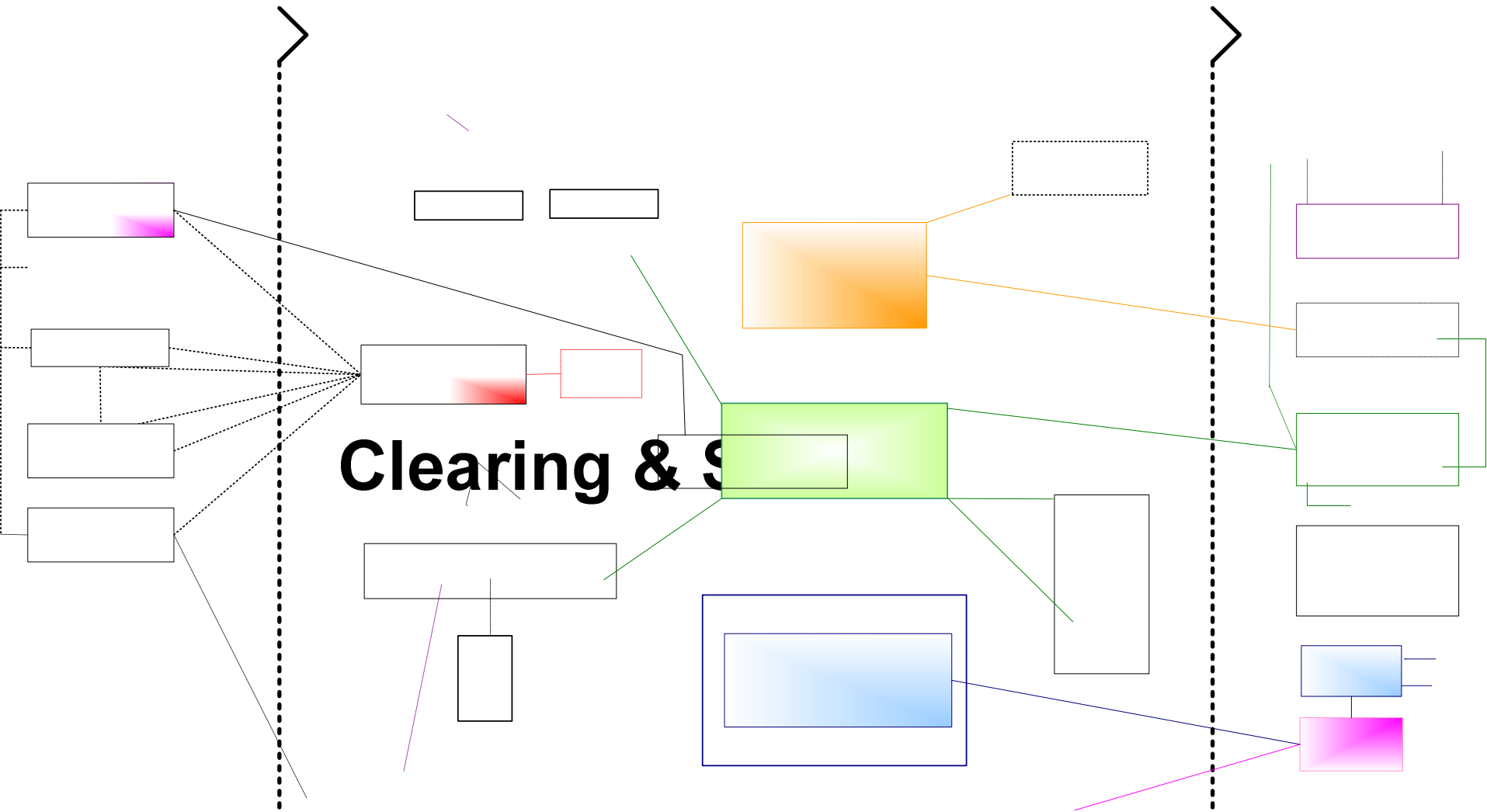
Kotitalouksien velkaantuneisuus ja korkomenot Suomessa

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

OMX

Clearing & S

Clearstream
(incl. Eurex Cl.)